

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas uzklauššanas sanāksme
par AS "Conexus Baltic Grid" dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu

Protokols

Rīgā

2023.gada 15.septembrī

Nr.5

Sanāksmi vada:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis.

Piedalījās:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;
V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis;

V.Uzvārds, AS "Gasol" pārstāvis.

Uzaicinātie:

V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis;
V.Uzvārds, AS "Conexus Baltic Grid" pārstāvis.

Protokolē:

V.Uzvārds, Regulatora pārstāvis.

Sanāksme sākas plkst. 14.00.

Darba kārtība:

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.
2. Komersanta skaidrojums par dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu;
3. Uzklauššanas sanāksmes dalībnieku jautājumi un priekšlikumi par dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu, kā arī komersanta pārstāvja atbildes un komentāri.

1. Informācija par uzklauššanas sanāksmes norises kārtību.

Regulatora pārstāvis informē klātesošos uzklauššanas sanāksmes dalībniekus par sanāksmes mērķi un norises kārtību, par dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plāna izvērtēšanas un apstiprināšanas laiku un kārtību, kā arī par priekšlikumu iesniegšanas kārtību.

Regulatora pārstāvis aicina akciju sabiedrības “Conexus Baltic Grid” (turpmāk – AS “Conexus Baltic Grid”) pārstāvjus iepazīstināt uzklauššanas sanāksmes dalībniekus ar informāciju par Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijā (turpmāk – Regulators) iesniegto dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības 10 gadu plānu 2024. – 2033.gadam (turpmāk – Plāns).

2. Komersanta skaidrojums par dabasgāzes sadales sistēmas attīstības 10 gadu plānu.

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis iepazīstina sanāksmes dalībniekus ar Regulatorā iesniegto Plānu sniedzot prezentāciju. Plāns tika izstrādāts pamatojoties uz Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes 2023.gada 1.februāra lēmumu Nr.1/2 “Noteikumi par dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības plānu” un atbilstoši iepriekš apstiprinātajiem dabasgāzes pārvades sistēmas attīstības rādītājiem un sastāv no aprakstošās un informatīvās daļas.

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis sniedz informāciju par Latvijas dabasgāzes sistēmas infrastruktūru, kuru veido cauruļvadi ar armatūru, tajā skaitā cauruļvadu pārejas pāri autoceļiem, dzelzceļiem un upēm, gāzes regulēšanas stacijas, gāzes regulēšanas mezgli un gāzes mērīšanas sistēma, telemehānikas, sakaru un elektroapgādes sistēmas, elektroķīmiskās aizsardzības sistēma, drošības sistēma, ēkas un būves. Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas garums ir 1190 km un tā ir samēra veca sistēma, jo 39% no cauruļvadiem ir 50 un vairāk gadu veci. Tas nozīmē ka gan šobrīd, gan arī nākotnē liela uzmanība jāpievērš gāzesvadu tehniskajam stāvoklim, veicot nepieciešamos remontdarbus un atjaunošanas darbus.

Iepazīstina ar shēmu, kurā attēloti galvenie dabasgāzes pārvades infrastruktūras uzturēšanas un attīstības virzieni: gāzes sistēmas sagatavošana atjaunojamo energoresursu ievadei, piegāžu ceļu diversifikācija un mobilitātes uzlabošana un esošās infrastruktūras uzturēšana.

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis sniedz informāciju par Plānā ietvertajiem projektiem, kas nodrošinās atjaunīgo un mazoglekļa gāzu integrāciju dabasgāzes pārvades sistēmā:

1. Projekts “Viedo integrēto risinājumu ieviešana atjaunīgo gāzu ievadīšanai pārvades sistēmā” paredz reģionālo biometāna ievades punktu tīkla izveidi Latvijā. Minētā projekta ietvaros ir uzsākti darbi pie pirmā biometāna ievades punkta ieviešanas, projektu ir plānots pabeigt 2025.gada pirmajā ceturksnī;

2. Projekts “Pārrobežu gāzes pārvades sistēmas pielāgošana ūdeņraža transportēšanai”, atbilstoši Eiropas Savienības iniciatīvām visiem kaimiņvalstu operatoriem jāsalāgo gāzes kvalitātes rādītāji un tajā skaitā arī ūdeņraža daudzums, kuru var atļaut ievadīt dabasgāzes pārvades sistēmā. Šobrīd šī projekta ietvaros tiek apzināta dabasgāzes pārvades sistēmas gatavība ūdeņraža ievadei un pie kādām ūdeņraža koncentrācijām kāds tehnoloģiskais aprīkojums un cauruļvadi būtu jānomaina vai jāuzlabo;

3. “Ziemeļu-Baltijas ūdeņraža koridors” projekts apvieno astoņas valstis un projekta galvenais mērķis ir kopīgi īstenot tīra ūdeņraža pārvades koridora izveidi no Somijas līdz Vācijai caur Baltijas valstīm un Poliju. Minētais projekts tiks realizēts ar Eiropas Savienības līdzfinansējumu un Plānā tika iekļautas tikai priekšizpētes un izpētes veikšanas izmaksas.

Vienlaicīgi AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis sniedz informāciju par projektiem, kas tiek realizēti, lai veiktu esošas infrastruktūras uzturēšanu nodrošinot atsevišķu pārvades gāzesvadu nomaiņu un remontu:

1. Projekta “Pārvades gāzesvada Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve atjaunošana” ietvaros tiks nodrošināta dabasgāzes cauruļvadu izolācijas nomaiņa;

2. Projekts “Cauruļvadu iekšējās diagnostikas nodrošināšana pārvades gāzesvadā Izborska – Inčukalna pazemes gāzes krātuve un Pleskava – Rīga, posmā līdz Virieši-Tallina”, iekšējās diagnostikas veikšanai līdz šim brīdim tika izmantotas virzuļa palaišanas kameras, kas ir uzstādītas Krievijas teritorijā, bet ņemot vērā šī brīža ģeopolitisko situāciju veikt diagnostikas darbus šobrīd nav iespējams. Projekta ietvaros veiks pārvienojuma krānu mezgla izbūvi starp gāzesvadiem Pleskava-Rīga un Izborska-Inčukalna pārvades gāzes vada Vireši-Tallina pieslēgšanas mezgla tuvumā, kas ļaus veikt diagnostiku no esošām kamerām, kas jau iepriekš ir uzstādītas uz pārvades gāzesvada netālu no Inčukalna pazemes gāzes krātuves;

3. Projekts “Pārvades gāzes vada Rīga – Daugavpils krānu nomaiņa” paredz pārvades gāzes vadam, kas ir 204 km garš, nomainīt novecojušos vecā tipa krānus;

4. “Gāzesvadu atzaru diagnostikas sistēmas izveide” projekta ietvaros tiks nodrošināta gāzesvadu atzaru aprīkošana ar inspicēšanas iekārtu palaišanas/pienēmšanas kamerām;

5. Projektā “PIMS (*Pipeline integrity management system*) izveide un uzturēšana” paredzēts iegādāties programmatūru, kas uzkrās tehniskos datus par veiktajām diagnostikas apsekošanām, apkopēm un remontiem, un ļaus savlaicīgi izsekot cauruļvada tehniskajam stāvoklim nodrošinot datu digitālo apstrādi un analīzi;

6. Projekts “Fiziskās drošības un ugunsdrošības sistēmu modernizācija” paredz ieviest vienotu un modernu aprīkojumu visos dabasgāzes pārvades sistēmas operatora objektos;

7. Projekta “Tehnoloģiskā procesa automatizētā vadības sistēmas (SCADA) modernizācija” ietvaros izveidos vienotu un modernu SCADA sistēmu, kas atbilstu esošajām un 10 gadu laikā paredzamajām ekspluatācijas drošības prasībām;

8. Projekta “Spiediena samazināšanas pārvadē sistēmas izveide”, ietvaros tiek plānots iegādāties mobilo dabasgāzes pārsūkņēšanas ierīci, kas ļaus mazināt metāna izmešu apjomu organizējot gāzesvadu remontus. AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis norāda, ka šobrīd veicot remontdarbus vidēji gadā tiek izlaisti ap 600 000 nm³ dabasgāzes, bet pielietojot speciālās tehnoloģijas dabasgāzes pārvades gāzesvada atbrīvošanai no dabasgāzes, minēto zudumu lielumu ir iespējams būtiski samazināt.

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis sniedz informāciju par iepriekš minēto projektu ietekmi uz dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifiem un paskaidro, ka perioda no 2027. līdz 2029.gadam ietekme vidēji vienā gadā tiek plānota 2% robežās, jo tiek plānotas lielākās investīcijas, iesaistoties lielā mēroga Eiropas projektā. Savukārt desmit gadu periodā no 2024. līdz 2033.gadam tiek plānots, ka kapitālieguldījumu ietekme uz dabasgāzes tarifiem vidēji gadā sasniegs 1%.

3. Uzklaušanās sanāksmes dalībnieku komentāri, jautājumi un priekšlikumi par Tarifu projektu un komersanta pārstāvju atbildes un komentāri.

Regulatora pārstāvis pateicas AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvjiem par prezentāciju un dod vārdu AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvim.

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis norāda, ka attīstības plānā minēto projektu realizācijai AS “Conexus Baltic Grid” būs nepieciešams piesaistīt ārējo finansējumu un ņemot vērā

Eiropas Centrālās bankas pieņemto lēmumu paaugstināt refinansēšanas likmi līdz 4,75 %, aicinām Regulatoru veikt izmaiņas Regulatora 2022.gada 29.augustā lēmumā Nr.1/12 “Kapitāla izmaksu un uzskaites un aprēķināšanas metodika”.

Regulatora pārstāvis pateicas par sniegto viedokli un atbild, ka šis jautājums sasaistās ar iesniegto Plānu, bet tiks vērtēts Regulatorā citu procesu ietvaros.

Regulatora pārstāvis jautā, vai šobrīd pie AS “Conexus Baltic Grid” ir vērsušies astoņi lietotāji, kas grib izbūvēt biometāna pieslēgumus?

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis informē, ka AS “Conexus Baltic Grid” ir izdevis astoņus tehniskos noteikumus un interese par biogāzes stacijām šobrīd tikai aug. Tāpat ir interese arī par reģionālajiem biometāna ievades punktiem.

Regulatora pārstāvis jautā, kas tiek domāts ar projektu “Komprimētas gāzes izņemšana”?

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis skaidro, ka iet runa par tiešā pieslēguma projektu, šādi tehniskie noteikumi ir izdoti uzņēmumam Brocēnos, kur gala lietotājs ir komprimēšanas iekārta, kas palielina spiedienu pret dabasgāzes pārvades sistēmā esošo spiedienu un nodrošina dabasgāzes nogādāšanu konteineros.

Regulatora pārstāvis jautā par Plānā minēto projektu “Skultes sašķidrinātās dabasgāzes terminālis ar pievadošo cauruļvadu”, kāda šobrīd ir minēta projekta virzība?

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis atbild, ka AS “Conexus Baltic Grid” nolēma savu iniciatīvu minēta projekta realizācijā izbeigt, tas paliek tikai šī projekta attīstītāja ziņā un finansējums projekta realizācijai nav plānots. Gadījumā, ja Skultes sašķidrinātās dabasgāzes termināla attīstītājs vērsīsies pie AS “Conexus Baltic Grid” ar lūgumu izbūvēt šo pieslēgumu, tas tiks darīts tikai un vienīgi par projekta attīstītāja finansējumu.

Regulatora pārstāvis jautā par projektu “Optisko kabeļu izbūve”, vai tiek plānota kabeļu izbūve gar visiem cauruļvadiem pa visu Latvijas teritoriju?

AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvis skaidro, ka minētais projekts paredz kabeļu nomaiņu no AS “Conexus Baltic Grid” dispečeru pults līdz Inčukalna dabasgāzes krātuvei un līdz gāzes regulēšanas stacijām ar lielāko jaudu.

Regulatora pārstāvis pateicas AS “Conexus Baltic Grid” pārstāvjiem par veltīto laiku un ieguldīto darbu Plāna tapšanā.

Uzklausīšanas sanāksmi slēdz plkst. 14.36

Uzklausīšanas sanāksmes vadītājs

Regulatora pārstāvis

Protokolētāja

Regulatora pārstāvis